

Aktuālais pasaules ekonomikā

2026. gada 8. - 12. jūnijs

Simona Striževska

Ekonomiste

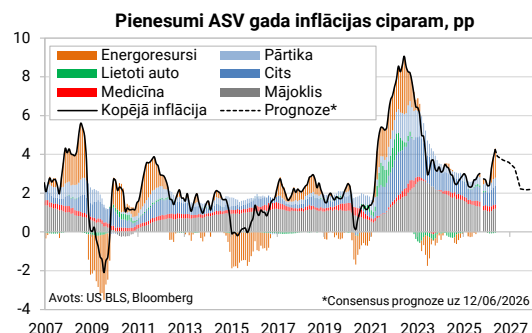
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **ASV gada inflācija maijā turpinājusi paātrināties, sasniedzot 4.2% salīdzinājumā ar 3.8% pirms mēneša.** Energoresursu cenas maijā bija par 23.5% augstākas nekā pirms gada, nodrošināt 1.5 procentpunktus no ASV gada inflācijas cipara. Pamatinflācija maijā arī paātrinājās līdz 2.9% no 2.8% aprīlī, taču mēneša griezumā kāpums bija mērenāks, nekā prognozēts (0.2% maijā). Kopumā patēriņa cenas ASV salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi paaugstinājās par 0.5%, un lielāko daļu no šī kāpuma joprojām nodrošināja degvielas sadārdzinājums. Tiesa gan, kopš maija beigām naftas cenas pasaules finanšu tirgos ir stabilizējušās zemākā līmenī, kas veicināja arī degvielas cenu samazināšanos ASV. Jūnijā tas varētu pavilkt ASV inflācijas rādītājus nedaudz uz leju. Analītiķi pēdējā mēneša laikā turpināja paaugstināt inflācijas prognozes, sagaidot, ka inflācija ASV līdz gada beigām saglabāsies 3.5-4.0 robežās, savukārt nākamgad pazemināsies līdz vidēji 2.4%.
- **Aprīlī eirozonas ražošanas sektors uzrādījis salīdzinoši jauktus rezultātus.** Starp eirozonas lielākajām ekonomikām ražošanas apjomi Francijā un Itālijā mēneša laikā pieauga par 0.3-0.4%, Spānijā tie nedaudz samazinājās, savukārt Vācijas ražošanas izlaide aprīlī palika stabila. Vācijas apstrādes rūpniecības sektors joprojām nespēja pārliecinoši nostāties uz izaugsmes ceļa. Aprīlī Vācijas ražošanas apjomi bija par 1.1% zemāki nekā pērnā gada nogalē, tikmēr pārejās lielākajās eirozonas valstīs ražotāji šā gada pirmajos četros mēnešos spēja kāpināt izlaides apjomus. Maijā būtiski pavājinājās arī Vācijas ražotāju noskaņojums, un PMI indekss atkrita tuvāk stagnācijas robežai (50.1 punkti) no izaugsmes zonas, kur tas pavadīja iepriekšējos trīs mēnešus.
- **Kā arī tika sagaidīts, ECB jūnijā pacēlusi bāzes likmes, pirmo reizi gada laikā mainot monetārās politikas kursu.** ECB depozīta likme tika paaugstināta līdz 2.25% no 2.0%, kur tā atradās kopš pērnā gada jūnija. Ielgušais konflikts Irānā un tā ietekme uz energoresursu cenām lika ECB jūnijā pārskaitīt arī eirozonas izaugsmes un inflācijas prognozes. Jaunākās ECB prognozes paredz, ka eirozonas izaugsme 2026. sabremzēsies līdz 0.8% (1.2% 2027. gadā), bet inflācija būs augstāka, nekā prognozēts iepriekš, – 3.0% 2026. gadā un 2.3% 2027. gadā. ECB vadītājas komentāri par inflācijas izplatīšanos un potenciālajiem otrās kārtas efektiem lika noprast, ka ECB visdrīzāk turpinās celt likmes arī gada otrajā pusē. Saskaņā ar fjučeru tirgus prognozēm, investori paredz vismaz vienu likmju pacelšanu par 0.25 procentpunktiem šā gada rudenī, un neizslēdz, ka likmes tiks paaugstinātas vēl vienu reizi arī gadu mijā.
- **Ķīnas ārējās tirdzniecības rādītāji maijā bijuši spēcīgāki nekā tika gaidīts.** Ķīnas eksporta izaugsme maijā paātrinājās līdz 19.4% no 14.1% aprīlī. Pēdējo divu mēnešu laikā Ķīnas eksporta divciparu pieauguma tempu atbalstīja spēcīgs ārvalstu pieprasījums pēc mikročipiņiem un datoriem, kas nodrošināja aptuveni pusi no eksporta gada izaugsmes. Valstu griezumā, straujākais pieaugums maijā bija vērojams eksportā uz ASV (35.6% gada griezumā), pateicoties zemākai salīdzināšanas bāzei pirms gada, kad tarifu karš atradās savā akūtākajā fāzē. Maijā paātrinājās arī eksports uz Āzijas valstīm, bet eksports uz Eiropas valstīm maijā auga lēnāk (7.6% gada griezumā). Ķīnas importa izaugsme trešo mēnesi pēc kārtas pārsniedza 25%. Šo pieaugumu noteica gan resursu cenu kāpums, gan Ķīnas pieprasījums pēc augsto tehnoloģiju precēm. Tikmēr izejvielu importa apjomi, tostarp arī naftas imports, maijā lielākoties samazinājās gada griezumā.

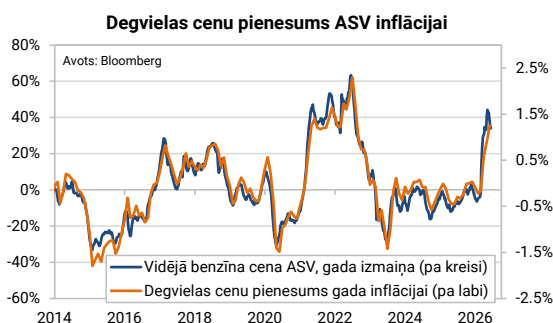
Makro pulss

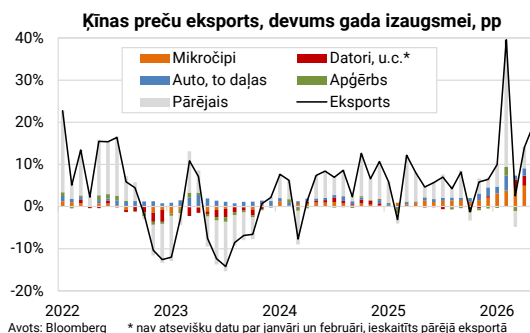
ASV inflācijas tempi turpināja paātrināties

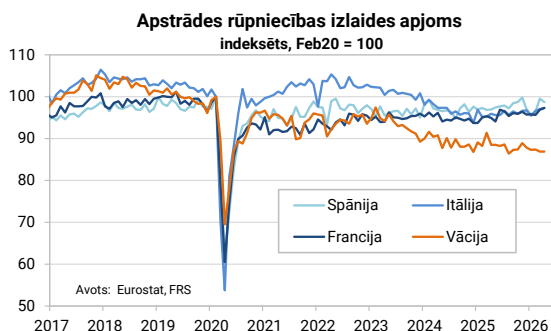
Degvielas cenas ASV iet uz leju kopā ar naftu

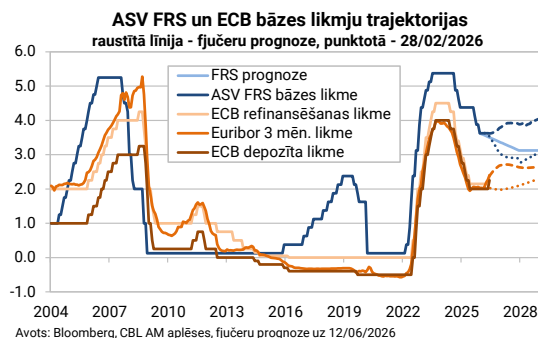
Mākslīgā intelekta bums palīdz Ķīnas eksportam

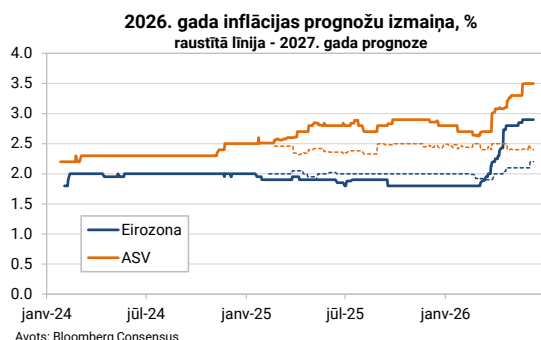
Vācijas ražošanā turpinās stagnācija

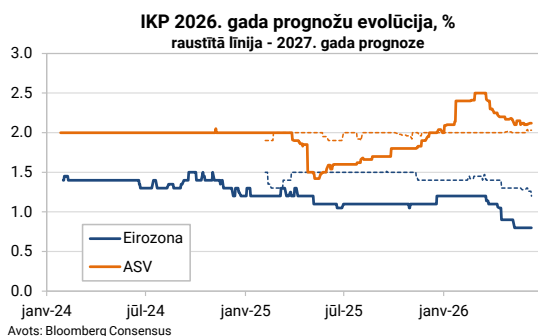
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 12.06.2026.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.